

Tutkittu tieto käyttöön liikuntapalveluissa

Liikuttaako 2023?

Riikka Roitto, soveltavan
liikunnan asiantuntija

Liikuntatieteellinen Seura
Finnish Society of Sport Sciences

Tiedon eri tasot

- ✓ Tiedon hallinta vrt. Tietojohtaminen
- ✓ Yhteisöllinen tiedolla johtaminen

Viisaus

Tiedon & tietämyksen käyttö päätöksissä ja arvioinnissa

Tietämys

Tiedon tulkitseminen/soveltaminen

Tieto

Informaatio, jolla konteksti

Informaatio

Data, jolla merkitys/arvo

Data

Merkit ja symbolit

Millaista näyttöön perustuvaa tietoa kunnissa käytetään?

- Tieteellinen tutkimus (läpinäkyvyys, luotettavuus, objektiivisuus)
- Sidosryhmäkuulemiset, asiakaskyselyt
- Kävijätilastoinnit
- Vertailutieto muista kunnista
- Asiantuntijatieto (hiljainen tieto)

Tietojohtamisen osaaminen kunnissa (Korsberg ym. 2021)

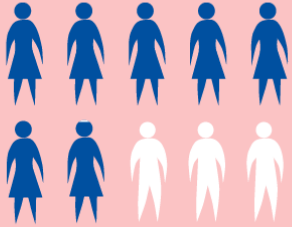
- Henkilöstön tiedolla johtamisen valmiudet vähäisiä tai niitä ei ole lainkaan 63,6 % kunnista)
- Aineistoihin ja asiakirjoihin liittyviä tiedolla johtamisen toimintatapoja vähän tai ei lainkaan 74,2 %
- Ei lainkaan toimenpiteitä seurannan ja arvioinnin osalta 54,5 % kunnista

Liikuttaako 2023?

Toimintarajoitteisille henkilöille suunnatun
Liikkujakyselyn ja Seura- ja yhdistyskyselyn raportti

Liikkujakyselyn vastaajat

69%
naisia

**Työikäiset ja
ikäntyneet**
painottuvat
vastaajissa

8 %
vastaajista oli alle
19-vuotiaita

779

**Liikkumisen
rajoite**
selkeästi yleisin
ilmoitettu rajoite (38%)

28%
vastaajista oli kaksi
rajoitetta tai enemmän

Organisoituun liikuntaan osallistuminen

Ohjatun liikunnan painotukset eri ryhmillä

65%

käyttää ohjatun liikunnan palveluja

(59% vuonna 2020*).

24%

käyttää kunnan palveluja

Ryhmäliikunnan painotukset eri ryhmillä

Tytöt ja naiset

yksityiset palveluntarjoajat
(esim. kuntosalit)

Pojat ja miehet

urheiluseurat

lääkäät

kuntien, kansanterveysyhdistysten
ja kansalaisopistojen palvelut

Lähde:

Liikuttaako 2023? -raportti (LTS), Liikkujakysely (n=2047)

*Liikuttaako? -raportti (Suomen Paralympiakomitea), Liikkujakysely (n=1202)

Toimintarajoitteisten henkilöiden osallistuminen seuratoimintaan

20%

on urheiluseuran jäseniä

alle 18-vuotiaita

35%

nuoria aikuisia

52%

23%

Urheiluseuroissa on ohjaajana tai valmentajana toimintarajoitteinen henkilö (vuonna 2020 10%*)

Lähde:

Liikuttaako 2023? -raportti (LTS), Liikkujakysely (n=2047) ja Seura- ja yhdistyskysely (n=319)

*Liikuttaako? -raportti (Suomen Paralympiakomitea), Seurakysely (n=314)

Toimintarajoitteisten henkilöiden omaehtoisen liikkumisen ympäristöt

72%

suosii lähiympäristöä

44%

suosii puistoja ja kevyen liikenteen reittejä

36%

suosii kunnan sisäliikuntapaikkoja

32%

suosii metsiä ja retkeilyreittejä

Toimintarajoitteisten henkilöiden toiveet liikuntaharrastukselle

67%

laji on kiinnostava

49%

harrastus on
sopivan hintainen

46%

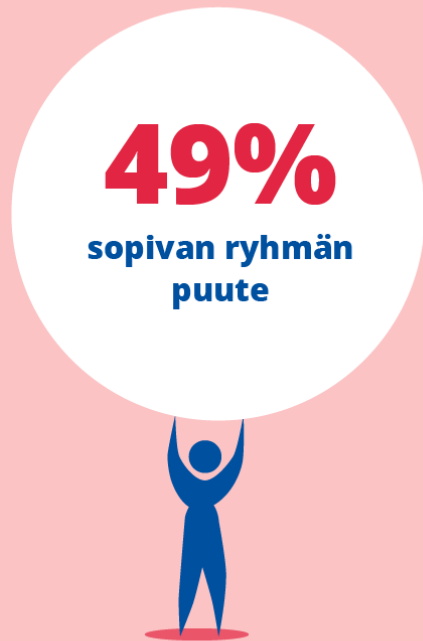
ajankohta on sopiva

43%

on lähellä asuinpaikkaa

Toimintarajoitteisten lasten ja nuorten kokemat harrastamisen esteet

Millaista tietoa Liikuttaako 2023? tarjoaa kunnille?

Miten sinä olet hyödyntänyt
toimintarajoitteisten henkilöiden
raportoimaa tietoa?

Millaista tietoa Liikuttaako 2023? tarjoaa kunnille?

- Toimintarajoitteisten liikkujien kokemukset (vrt. kunnan tulee myös kuulla asukkaitaan liikuntaa koskevissa keskeisissä päätöksissä, Liikuntalaki 390/2015, kuntastrategiassa huomioitava kunnan asukkaiden hyvinvoinnin edistäminen (Kuntalaki 410/2015))
- Seurojen ja yhdistysten soveltavan liikunnan palvelut (vrt. kunnan tulee tukea kansalaistoimintaa, Liikuntalaki 390/2015)
- HYTE-työ kuntien ja hyvinvointialueiden välillä, alueellinen väestöryhmätieto (hyvinvointikertomus ja -suunnitelma, Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 612/2021)

Lähteet

- Klemola, K., Uusi-Ilkainen J., Askola T. 2014. Sosiaali- ja terveystietopalveluiden tietojohdantamisen käsikirja. SITRA 2014.
- Korsberg, M., Ståhl, T., Ylöstalo, T. & Stenvall, J. 2021. Johdetaanko kuntia tiedolla? Tiedolla johtamisen tila liikuntahallinnossa REPOPA-mittarin perusteella. Liikunta & Tiede 58 (5), 93-101
- Lämsä J., Mäenpää P. & Holopainen A. 2024. Kunnat urheilun tukena. KIHUn julkaisusarja, nro 87. Jyväskylä 2024.
- Prinkey, V. & Roitto, R. 2024. Liikuttaako 2023? Toimintarajoitteisille henkilöille suunnatun Liikkujakyselyn ja Seura- ja yhdistyskyselyn raportti. Liikuntatieteellisen Seuran Tutkimuksia ja Selvityksiä nro 26.
- Valtonen, S. & Ojajärvi, S. 2013. Kohti liikuntatiedon tehokkaampaa hyödyntämistä. Valtion liikuntaneuvoston julkaisuja 2013:4